

YENİ TÜRK LİRASINA GEÇİŞ İLE İLGİLİ DEVLET İSTATİSTİK ENSTİTÜSÜ ÇALIŞMALARI

2005 yılı Ocak ayından Türk lirasından altı sıfırın atılmasının istatistiklere yansımaları, olası sorunların tespiti ve çözümüne ilişkin Devlet İstatistik Enstitüsü bünyesinde bir "Yeni Türk Lirası Operasyonu Çalışma Grubu" adıyla bir çalışma grubu oluşturulmuştur.

Çalışma Grubunun başlıca görevleri, 31.03.2004 tarih ve 25363 Sayılı Resmî Gazete'ye yayınlanan "Yeni Türk Lirası" kanununun Devlet İstatistik Enstitüsü çalışmalarına etkilerini belirlemek ve bu konuda alınacak tedbirleri araştırmak, Kurum bazında bu konuda bir eylem planı hazırlamak olarak tanımlanmıştır.

Çalışma Grubu bu kapsamda;

- konu ile ilgili bir iş planı hazırlayacak,
- cari istatistiklerin derlenmesinde kullanılan soru formlarının uyarlanması ve zaman serilerinin adaptasyonu konusunda çalışmalarda bulunacak,
- idari ve mali işler konusunda yapılması gerekenleri belirleyecektir.

Çalışma grubu, yeni TL'nin istatistik alanındaki etkilerini ölçmek amacıyla iki ana yaklaşım üzerinde çalışmayı benimsemiştir. Bunlar;

1. Geçmişten gelen veri setlerine ilişkin zaman serileri konusunda izlenecek yöntemin belirlenmesi,
2. Geçiş dönemine ilişkin yaşanacak sorunların tanımlanması ve çözüm önerilerinin oluşturulmasıdır.

Geçiş döneminde özellikle ekonomik verilerin derlendiği;

- Fiyat İstatistikleri,
- Hanehalkı Bütçe Anketi,
- Ulusal Hesaplar,
- Sanayi Üretim İstatistikleri,
- Dış Ticaret İstatistikleri,
- Turizm İstatistikleri, vb.

araştırmalarda, veri derleme aşamasına ilişkin tanımlamaların açık olarak yapılması gerekmektedir. Geçiş dönemlerindeki sorunlu alanlardan birini de, geçiş döneminde verilerin toplulaştırılıp sunulması oluşturmaktadır. Zaman serilerine ilişkin çalışmaların ise daha kapsamlı olarak ele alınması gerekecektir.

Bu kapsamda Devlet İstatistik Enstitüsü, alandan veri derleyen bir kuruluş olarak, bu konudaki çalışmalarına başlamıştır. Ayrıca, yeni TL'ye geçiş döneminde veri kalitesinin etkilenmesine yönelik pilot çalışmaların da yapılması kararlaştırılmıştır.